

ASSERTIONES
THEOLOGICÆ

Ex Tractatibus

DE INCARNATIONE VERBI, AN-
GELIS, BEATITUDINE, ET
ACTIBUS HUMANIS

Quas

IN ALMA, AC REGIO-PRINCIPA-
LI UNIVERSITATE
CLAUDIOPOLITANA
Anno Salutis MDCCCLXXIV.

Mense Augusto Die

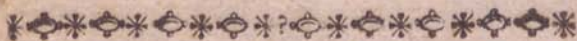
Publice propugnavit

Reverendus, ac Eximius Dominus

ABRAHAMUS MÉHESI

Sacrofanctæ Theologiæ Auditor
emeritus Græci Ritus Unitorum Dice-
celis Fogarasiensis Presbyter.

CLAUDIOPOLI

Typis Coll. Retorm. Anno 1774.

T 0010A

Sub Præsidio

Adm. Reverendorum, ac Claris-
simorum Dominorum

JOSEPHI BÉLA SS. Theolo-
giæ, & Sacrorum Canonum Doctoris
approbati, Proto - Notarii Apostolici,
Districtus Marusiensis Archi - Diaconi,
Parochi Hodosiensis, & in
prædicta Universitate SS. Theo-
logiæ Professoris Primarii.

E T

PAULI SZÉKELLY AA. LL.
& Philosophiæ Doctoris, SS. Theo-
logiæ Bacalaurei, Districtus Kükel-
löiensis Archi - Diaconi, Parochi A-
bosfalvensis, nec non in laudata U-
niversitate SS. Theologiæ Professoris
Secundarii.

CORAM

Reverendissimo, ac Clarissimo

Domino

MICHAELE BENKÖ

De All-Torja Ecclesiæ Cathedralis Albenfis Transilvaniensis Canonico SS. Theologiæ Doctore approbato, Districtus Kolosiensis Archi-Diacono, Liberræ Regiæque Civitatis Claudiopolitanæ Parocho, Archivi Conventus B. M. V. de Kolos Monstra Conservatore, nec non Almæ, ac Regio-Principalis Universitatis Claudiopolitanæ

DIRECTORE,

S U B
MUNIFICENTISSIMIS
A U S P I C I I S
EXCELLENTISSIMI IL-
L U S T R I S S I M I
A C
R E V E R E N D I S S I M I
D O M I N I D O M I N I
G A B R . G R E G O R I I
M A J O R

De Szarvad, DEI, & Aposto-
licæ Sedis Gratia Græci Ritus
Catholicorum in Magno Tran-
silvaniæ Principatu, partibus-
que eidem adnexis EPISCOPI
Fogarasiensis, Sacræ Cæsareæ,
& Apostolico Regiæ Majestatis Sta-
tus Consilarii Actualis Intimi
&c. &c.

Domini Prælati, & Mecœnatis sui
Gratiosissimi

EXCELLENTISSIME,
ILLUSTRISSE,
AC
REVERENDISSIME
DOMINE PRÆSUL
DOMINE PRÆLATE,
AC
MECOENAS MUNIFICENTISSIME!

Quum me sub Excellentissimi TUI
nominis auspiciis primum in
arenam Theologicam descen-
dere, ipsamque adeo præsentiam TUam
actui huic, eo nomine gloriosissimo in-
dulgere voluisti, novum quoddam, lon-
geque Clarissimum eximiæ TUæ munifi-
centiæ, religionis, ac sapientiæ documen-
tum edidisti. Ac munificentia quidem TUa
non me solum, verum etiam Reginam illam
scientiarum omnium Theologiam plurimum
TIBI obligasti: cupiebat illa in ipso pub-
licæ lucis teatro ab TVI nominis umbra
splendorem mutuari: admisisti orantem,
summoque illo iudicio in omnium æstima-
tione collocasti. Debeant jam plurimi opes,
famam, felicitatem illi; debet illa TIBI

gloriam, existimationem : referant acceptos illi honores alii ; referet illa TIBI : ipsis adeo ceterorum ornamentis es ornamento.

Sed nimirum non est novum hoc desiderium, quo divina ipsa scientia tanti splendore nominis illecta per TE illustrari cupit. Novit TE, quis, quantusve jam inde a primis illis temporibus fueris, quum ejus Romæ olim discipulus ita amplissima mente illius effata complexus es, ut non tam singula discere, quam meminisse omnia videreris : cujus rei amplissimum testimonium Roma ipsa orbis, & religionis caput prodidit, quum TE, ætate quidem adhuc juvenem, sed *moribus, scientia virtutibus, & amplissima expectatione jam tunc bene meritum, dignum, sufficientem, & idoneum habitum in Pbilosophia, & sacra Theologia Doctorem, ac Magistrum creavit, fecit, solemniter pronunciavit, & ordinavit.* Novit acre illud judicium TUum longo usu Vindobonæ in librorum Græci ritus censura, variorumque idiomatum notitia collectum, ac firmatum, a quo probari satis fit ad boni apud omnes nominis opinionem adfirmandam. Novit propensam illam in ejus ornamenta voluntatem, qua indu-

Etus

Etus non modo Balásfalvæ ornatissimum scientiarum Lyceum instituisti, ex quo velut Ecclesiæ, cui præes, centro sinceræ doctrinæ, ac religionis dogmata in circumfictos derivarentur; verum etiam idcirco TUOS per celebriores Academias partiri solitus es, ut quidquid scientiæ, ac virtutis in aliis divisum esset, in TUIS veluti collectum haberes.

Verum quales TUOS esse velis, PRAESUL EXCELLENTISSIME, nulla re magis doces, atque ubi talem TE nobis exhibes imitandum, qualem omnes demiramur. TUUM intelligo religionis amplificandæ, ac ornandæ ardorem, quem tantum esse in TUIS cupis, quanto ipse præditus es. Atque istuc est, quod TIBI publicum omnium, & AUGUSTÆ imprimis Dominae nostræ favorem adeo conciliavit, ut dignus viderere, qui Excellentissimos inter intimorum consiliorum administratos censearis; cujus rei luculentum testimonium in ipsis Regiis tabulis honoris TIBI collati testibus orbis universus leget, ac nominis TUI, cui nunquam sufficiens gloriæ vestigial dependi potest, amplitudinem ex his verbis metietur: *Perpensis ergo Sacra Caesareo,*

*Regiaque Apostolica Majestas tot ex-
tantibus meritis Domino Episcopo Foga-
rasiensi summæ dignationis acce argumen-
tum dum constituit, eundem in cœtum
Consiliariorum suorum Intimorum proprie
sane motu clementissime adscribere dignata
est: istuc est, quod TE in hunc sacra di-
gnitatis apicem dudum jam TIBI debitum
extrulit: istuc est, quo subjectorum TIBI
populorum amorem ita de mereris, ut me-
tum illis non adimas; ita sacro quodam
timoris fræno illos in officio contines, ut
amorem eorum non amittas. Et certe quid
in TUO regimine ad summam omnium fe-
licitatem desideretur, ubi vel scelerati im-
peria quidem TUA reformidant, sed amant
imperantem? qui possint populi mores ire
præcipites TUA in Ecclesia, ubi legis di-
vinæ præcepta non tam in tabulis, quam
in TUIS moribus leguntur?*

Atque his artibus id effecisti, ut ubi pri-
mum Diocœsi TUÆ novus PRÆSUL da-
tus es, oves errantes TE Pastorem ad ve-
rum Ecclesiæ ovile non tam sequerentur
vocantem, quam ut se reciperes, ultro
ipsæ TE advocarent: his artibus omnes
Ecclesiæ TUÆ partes eo fructu in ordinem
redi-

redigere ad laboras, ut ex omnium de TE
præsentente lætitiâ colligere liceat, quantum
fuerit absentis desiderium.

Tot tantisque ornamentis TVis, tan-
tæque gloriæ quoniam istud quoque glo-
riouissime adunxisti, ut decretum labori-
bus meis in sacra scientia exantlatis pub-
licum honoris præmium favore publico
prosequi, munificentia promovere velles;
hoc ipsum TIBI non tam dicari, quam ut
debitum reddi patieris. Accipe PRÆSUL
EXCELLENTISSIME arcanas Incarnati
Verbi laudes ab impiis sectariorum, erro-
ribus vindicatas; sinceras actionum huma-
narum regulas e purissimis sacrae Doctrinæ
fontibus derivatas, atque adeo præcipuas
religionis Orthodoxæ veritates, hoc est,
partem curarum TUarum maximam, &
vel hoc nomine TIBI gratissimam; acci-
pe illas præclarissimo Magni iulii Dama-
sceni opere velut amictu quodam vestitas,
& vel inde TIBI, TUIque animi sensi-
bus simillimas, ut hac tota in re TE ip-
sum, TUumque religionis tuendæ, ac or-
nandæ studium velut in speculo intueare:
accipe illas, ut quaecunque grati, TIBI
que obstrictissimi animi mei monumentum.

Quod quidem uti perpetuum sit, dabo pro
viribus operam, ut tenue istud gratitudi-
nis erga TE meæ officium æterna benefi-
ciorum recordatione compensem, utque
pro TUa benignitate finis, ac benevo-
lencia mereris, æternum esse adnitar

Excellentissimi, Illustrissimi, ac Re-
verendissimi TUI Nominis

devotissimus Cultor,
Abrahamus Méhesi
AS-

ASSERTIONES

DE INCARNATIONE VERBI DIVINI

I. **I**ncarnatio de facto juxta Catholicos in eo sita est, quod Verbum Divinum conjunctam sibi habeat naturam humanam Unione vera Physica, Hypostatica, ita ut natura humana, & Divina inconfusa, ac inpermixta coalescant in unitatem Personæ, quæ est Deus-homo, Persona hæc est Messias, qui jam a multis sæculis venit, neque alius est, quam Jesus Christus Mariæ filius sub Augusto natus, & sub Tiberio Crucifixus, quod invictis ex Scriptura argumentis probatur.

II. Unio illa substantialis Hypostatica rite a Theologis explicatur per relationem realem resultantem ex Verbo Divino, Natura humana, & Decreto toti Trinitati communi, quo statutum est, ut Verbum Caro fieret.

III. Verbum tamen Divinum non ratione Naturæ Divinæ, sed ratione personalitatis formaliter terminat Unionem hypostaticam.

IV. De fide est Jesum Christum esse verum Deum, verumque Hominem, U-
ni-

nicam in eo esse personam Divinam, quæ recte dicitur, & est simpliciter composita, non tamen compositione absoluta. Recte proinde 3tia. synodus EOcumenica definivit, sanctissimam ejus Matrem Θεοτόκον & non solum Χριστοτόκον, ut impius volebat Nestorius, esse dicendam.

V. De fide pariter est, Christum ante mortem habuisse corpus passibile, eumque fuisse vere doloribus obnoxium tum quoad corpus, tum quoad animam. Duas item habuisse volitiones, Divinam nempe & humanam, & per consequens duas voluntates. Posterius hoc fidei dogma impugnantibus Monothelitis a sexta Synodo Genarali damnatis tametsi conniventia favisse videatur Honorius I. Pontifex, eorum tamen errorem nec tenuit, nec docuit.

VI. Peræque fidei dogma est dari in Christo realem communicationem idiomaticum in concreto, non tamen, ut Ubiquistæ volunt, in abstracto. Ex lege communicationis idiomaticum illa propositio: *Unus e Trinitate passus est carne* quam sexto Ecclesiæ sæculo Monachi quidam Scythæ acrius propugnabant, in rigore Theologico Catholica est; quare dictos suos
Patro-

Patronos ab Eutyichianæ Hæreseos labe absolvit.

VII. Ex suppositione, quod Deus lapsum genus humanum per condignam pro peccato satisfactionem reparare voluerit, simpliciter necessaria fuit Verbi, aut alterius Personæ Divinæ incarnatio; Quæ de facto attentis Patrum & scripturæ testimoniis ita decreta est propter generis humani redemptionem saltem ut motivum principale, ut si Adam non peccasset, Christus vi moderni Decreti non venisset.

VIII. Humanitas Christi, ex vi Unionis Hypostaticæ Sanctificatur a Verbo, tum ratione personalitatis, quum ratione naturæ formaliter, & immediate, Sanctitate substantiali, eaque in genere Sanctificationis participatæ simpliciter infinita. Unde.

IX. Nullum in eo fuit, sed nec esse potuit peccatum.

X. Libera tamen fuit ejus voluntas, non a coactione solum, verum etiam ab omni necessitate Physica antecedente intrinseca, nedum in aliis actibus, sed in ipsa quoque pro salute hominum subeunda morte, tum quoad circumstantias, tum quoad substantiam. De qua subeunda attentis scripturæ, ac Patrum præsertim Græcorum testimoniis

præ-

præceptum ei non nisi minus rigorosum impositum fuisse videtur.

XI. De fide est Christum vere, ac proprie meruisse, ac pro nobis satisfecisse. Quodlibet autem ejus meritum in actu primo spectatum ad merendum, & satisfaciendum valoris fuit simpliciter infiniti non extrinsece solum, seu ex acceptatione Dei, verum etiam intrinsece, & ex natura sua.

XII. Christus etiam qua homo adorandus est cultu Patriæ absolutæ. B. Dei Mater cultu Hyperdulæ absolutæ, SS. vero cultu Dulæ absolutæ. Laudabilis etiam, & licitus est cultus Hyperdulæ, ac dulæ respectivæ, qui impenditur imaginibus Deiparæ, & Sanctorum, quas habere & retinere fas est, imo & imaginibus Dei, SS. Trinitatis. Nec etiam Mediatoris Dei & hominum dignitati, quæ Christo propria est, adversatur invocatio Sanctorum, quæ pia, & utilis est.

DE ANGELIS,
ACTIBUS HUMANIS,
ET BEATITUDINE.

I. **A**ngeli, quos existere fide certum est, cum mundo corporeo creati sunt, non solum corporei, sed nec ex parte quidem corporei esse absque temeritate asseri possunt.

II. Non possunt Naturæ suæ viribus certo cognoscere futura stricte contingentia, neque secreta cordium, seu actus liberos intellectus & voluntatis alterius creaturæ rationalis absque ejus consensu.

III. Sanctorum Angelorum Custodiæ homines aliqua ratione traditos esse, est de fide. Singulis etiam hominibus peculiaris Angelus Tutelaris datur, quod de reprobis, & infidelibus intellectum probabile duntaxat, de justis autem, ac electis certum est.

IV. Angeli mali in inferno torquentur, torquebunturque in æternum igne vero corporeo, quatenus illi insolubiliter alligantur tanquam perpetuo carceri, & instrumento justitiæ Divinæ: insuper adhuc cruciantur alio quodam speciali passionis modo nulli mortalium satis cognito.

V. Ignorantia vincibilis non tollit voluntarium adeoque actio contra legem ex ignorantia vincibili, etiam non affectata, posita est peccatum imputabile. Ignorantia vero invincibilis cujusvis legis seu positivæ seu naturalis tollit voluntarium adeoque excusat a peccato formali.

VI. Ad veram libertatem, seu Liberum arbitrium non sufficit sola libertas a coactione, sed essentialiter requiritur libertas ab omni necessitate simplici, antecedente, VII,

VII. Ad merendum quoque & demerendum in præfenti ftatu naturæ lapfæ non fufficit libertas a coactione, fed requiritur libertas indifferentiæ, feu a fimplici neceffitate antecedente. Est de fide contra Jansenium, & Sectarios.

VIII. Fide quoque certum eft inefle homini in præfenti ftatu naturæ lapfæ libertatem non folum a coactione, fed etiam ab omni neceffitate antecedente intrinfecca, quod docuit ipfe quoque S. Auguftinus.

IX. Probabilius eft nullum dari actum humanum deliberatum per fe in individuo indifferentem, feu talem, qui neque bonus neque malus fit ex objecto, circumftantiis, & fine.

X. Actus externi non augent per fe in genere moris bonitatem ac malitiam formalem actuum internorum a quibus imperantur, licet per fe augeant illam per accidens, & occasionaliter.

XI. Hominis beatitudo effentialis objectiva eft folus Deus, formalis vero adæquate confiftit in vifione intuitiva fimul & amore amicitie Dei, & in certitudine de perpetua utriusque duratione.

XI. Non comprehendunt Deum Beati, neque comprehenderent, tametsi videret omnia tam formaliter, quam eminenter in Deo contenta, hoc eft: tam omnes Dei perfectiones, quam omnia poffibilia ad quæ Deus refertur.

O. A. M. D. G.

IMPRIMATUR Cibinii Die 21. Febr.

1774.

PIUS EPISCOPUS